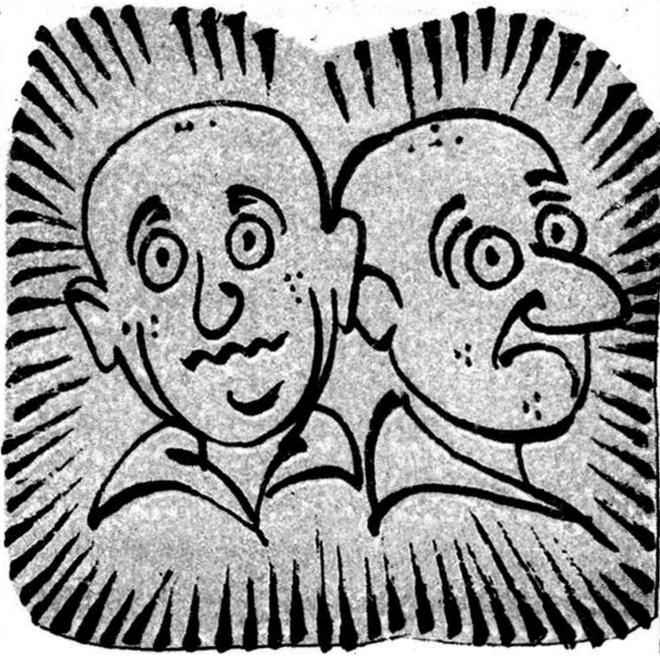

మందుగుండు

మారుమూల గ్రామంలో ఏడో క్లాసు వెలగబెట్టిన వెరి వెంగళాయప్ప ముకుందరావు, తనకు పెళ్ళి నిశ్చయమైతే, ఏడుకొండలవాడి దర్శనం చేసుకుని తలవీలలు సమర్పించుకుంటానని మొక్కుకున్నాడు. దేవుడి దయవల్ల పెళ్ళి నిశ్చయమైంది. చివరి గడియల్లో తన వెరివాగన్న పెళ్ళి చూసి కళ్ళు మూయాలని ఎంతో ఆశతో వున్న బామ్మ కలలు పందాయి. ఆనందంతో సంతోషబాష్పాలు రాల్చింది.

ముకుందరావు తన కోరిక బామ్మతో వెలిబుచ్చాడు. దైవభక్తి మెండుగా వున్న బామ్మ తగినంత డబ్బిచ్చి, ముకుందరావును తిరుపతికి ప్రయాణం చేసింది. వీడికి లోడు మొద్దు సన్యాసి తిరుమలరావు కూడా ప్రయాణం అయ్యాడు.

అతిప్రయాసల కోర్చి తిరుపతి చేరుకున్నారు. తిరుపతినుంచి బస్సు తిరుమలకు బయలుదేరింది.

వెనుకసీట్లో కూర్చున్న ముకుందరావు, ప్రతి మలుపులో జాగ్రత్తపడుతున్నాడు. డ్రైవర్ సడన్ గా బ్రేక్ వేయడం, ముకుందరావు ఒకావిడ మీద పడడం, ఆమె భర్త లెంపకాయ వేయడం, ముకుందరావు ముక్కులో వున్న అమృతం చిరుజల్లులా అందరిమీద పడడం తప్పిలో జరిగిపోయింది.

ప్రభుత్వం నిర్వరచిన ఉచిత గుండు సౌకర్యం వినియోగించుకున్నా, క్షురకారుడికి దక్షిణ సమర్పించనందువల్ల, వాడి పగ గుండుమీద కొట్టాచ్చి నట్టు కనపడింది ఇద్దరి మిత్రుల్లో. శ్రీవారి గంధం గుండుపైన పూస్తున్నప్పుడు మందులా భావించాడు ముకుందరావు.

దైవ దర్శనం గావించి, తిరుగు ప్రయాణంలో బస్సెక్కబోయిన ముకుందరావు, బస్సులో వ్రాసిన జాగ్రత్తలు చదివి, వెంటనే తన మిత్రునితో సహా బస్సు లాస్ మీద చేరిపోయాడు. ప్రతి మలుపులో బస్సు లాస్ మీద కబ్బం అవుతుండడంతో కండక్టర్ బస్సు ఆపి, లాస్ మీద చూశాడు. ఇద్దరు

మిత్రులు వీరోచితంగా ఇసుప కడ్డిలు వట్టుకుని పడుకుని వున్నారు. కండక్టరు వారిని క్రిందికి దిగమన్నాడు.

“బస్సులో వ్రాసిన జాగ్రత్తలు మీరు చదివారా?” అన్నాడు ముకుందరావు అమా యకంగా.

“ఏం?” కండక్టర్ సమాధానం.

“మందుగుండు సామానులు లోనికి తేరారు” ముక్తస్వరిగా ద్వికంఠాలు పలికాయి గుండుమీద వేలెత్తి చూపుతూ.

గంధాన్ని మందు అనుకుంటున్న వారిద్దరిని చూసి, కండక్టర్ నవ్వు అపుకోలేకపోయాడు. బస్సులో అందరి నవ్వులు కండక్టర్ నవ్వుతో క్రుతి కలిపాయి.

— ఆర్.ఆర్.రెడ్డి

...వచ్చి

“వక్రింటి సుందరం పిన్నిగారబ్బాయి ఇంబర్ ఫస్ట్ క్లాసులో పానయ్యాడట. ఈ నీళ్ళు పంపారు” అని తను చేసిన పూరి, కూరతో పాటు జహంగీరు, బాదుషా పెట్టిన ఫ్లేట్లు మా ముందుంచింది రాజ్యం.

“గుడ్, ఆ అబ్బాయిది లై.పి.సి. గూపు కదూ!” అన్నాను వీదో ఒకటనాలని.

“దాడి!” పిలిచింది, నంద్య.

“ఏమ్మా?” అడిగాను, ప్రేమగా.

“మేమంతా ఎల్.కె.జి. పాసై, మరేమో యూ.కె.జి. కొచ్చినందుకు మా షకీలా టీచరు మమ్మల్ని మెచ్చుకున్నారు. అవిడ మా క్లాస్ టీచర్లే. ఎంత మంచి టీచర్ చాక్లెట్లు పంచారు” అంది

ఇంతింత కళ్ళు చేసుకుని సంబరంగా, పానవ్యడ మంటే ఇప్పుడిప్పుడే అర్థం తెలుసుకుంటున్న నంద్య.

“అవునా నంజా! అందుకే నీకు మళ్ళీ కౌత్లు బుక్స్ అవీ కొనాలిగా” అన్నాను నా బాధ్యత గుర్తు తెచ్చుకుంటూ.

“దాడి! మేమంతా పానయ్యాం. మాలో పాటు నరళా టీచరు, సుగుణా టీచరు కూడా ఎంకక్కాయు.కె.జి. కొచ్చేసారు. మరి... మరేమో పాసం! మా రాధా టీచరు మాత్రం ఎల్.కె.జి. లోనే ఉండిపోయారు. దాడి! ఆ టీచరు ఎల్.కె.జి. పానవ్య లేదా?” మొహమంతా విచారం నింపుకుని అమాయకంగా ప్రశ్నించింది నంద్య.

ఆ ప్రశ్నకు కడుపు చెక్కలయ్యేలా నవ్వాచ్చింది రాజ్యానికి, నాకు. ఎందుకు నవ్వుతున్నామో తెలిక కోపంతో బుంగమూతి పెట్టి ముందున్న టీఫెన్ ఫ్లేటు గిరవాటేసింది నంద్య!

— తూపురాణి రామకృష్ణ

“ఏ...ఏ... ఈ ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాలంటేనే అసహ్యం చేస్తుంది. ఇంట్లో వుండడం కంటే ఏ నరకంలో వున్నా సుఖంగా వుంటుంది” పరక ఇంట్లోకి అడుగుపెడుతూనే తన అన్న అమ్మపై విరుచుకుపడడం చూసింది.

బెంగుళూరులో వుండే వెల్లెలు ఇంటికి రావడం చూసి లోని కావ్యోనించాడు సుందరం.

“మీ నదినకు, అమ్మకు క్షణంపడదు. ఎప్పుడూ కీమలాడుతూనే వుంటారు. వీరిద్దరి మధ్య నేను ప్రత్యక్ష నరకాన్ని అనుభవిస్తున్నా” అమ్మపై విరుచుకుపడడానికి కారణాలు వివరిస్తున్నట్టుగా వెప్ప సాగాడు సుందరం వెల్లెలికి.

“అంతేలే! పెళ్ళయ్యేంతవరకే అమ్మ. పెళ్ళయ్యాక వాళ్ళెలా కనిపిస్తారు! ఇల్లు నరకం, కనిపెంచినవారు నరకంగా కనిపించడం సహజమే. అమ్మ నీకు భారంగా వుంది. వేమ బెంగుళూరు వెళ్ళేప్పుడు నా వెంబడి తీసుకెళ్తాను” చెప్పింది పరక.

ఈ నరకం కన్నా అదే నయమనిపించి అభ్యంతరం చెప్పలేదు సుందరం.

కన్నకొడుకు తనను పట్టించుకోకపోయినా కూతురి ప్రేమకు ఆనందం వేసిందా తల్లికి.

పండుగకు వచ్చిన పరక తిరిగి వెళ్ళేప్పుడు మొదటి వెప్పినట్టుగానే అనతో పాటు తల్లిని తీసు కెళ్ళింది.

* * *

పరక భర్త బెంగుళూరులో పేంందిన వ్యాపారి. సుదర్శనరావు అత్తగారిని చూడగానే సంతోషించాడు. అయితే వారం రోజులైనా ఆమె వెళ్ళక పోవడంతో భార్యను అడగాలా, వద్దా? అనే సంశయంలో పడిపోయాడు. మా అమ్మ శాశ్వతంగా ఇక్కడే వుంటుంది అన్నప్పుడు హాస్యంగా అన్నదనే అనుకున్నాడు.

రోజులు గడుస్తున్నా ఆమె వెళ్ళే సూచనలు కనిపించకపోవడంతో ఒకటి ముహూర్తాన భార్యను అడిగేశాడి విషయాన్ని.

“నేనేం తెలివితక్కువ దాన్ననుకున్నారా? ఈ మహానగరంలో మీరు వ్యాపారంపై వెళ్ళిపోయాక, పిల్లల్ని స్కూల్ కు పంపి నేను మహిళా సంఘాలకు వెడతే ఇంట్లో మన వారంటూ ఎవరూ వుండరు. మనం వెలకు 400 ఇచ్చి ఒక పని మనిషిని నియమించుకున్నా మన మనిషిలా 24 గంటలు పనిచేయరు. కానీ కేవలం మూడు పూటల తిండితో ఈవిడ ఇంట్లో 24 గంటలుంటుంది. పిల్లల్ని సాకడం, మీరు లేవప్పుడు నాకు లోడుగా వుంటుంది. డబ్బు కోసం యజమానులను చంపే పని మనుషు లెందరో వున్నారు. మనకా ప్రమాదం లేదు. ఇంత చౌకలో ఇంత మంచి పనిమనిషి మనకెక్కడ దొరుకుతుంది చెప్పండి” అంది పరక.

తన భార్య తెలివితక్కువ అనిపిస్తూ “ఆరు నెలల్లో నారు పిరపుతారట. నీకన్నీ నాలానే వ్యాపార బుద్ధులొచ్చాయి” అని మెచ్చుకోసాగాడు సుదర్శన రావు.

— బుద్ధా మురళి